

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEKRE:
EGY HÓRA 1 KORONA 25 FILLÉR,
NEGYEDÉVRE 5 KORONA, FELEÉVRE
10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA
Megjelenik kivétel nélkül minden nap.

Feladó szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth-utca 3. sz. 1. sz. emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület)
Egyes szám ára 6 fillér.

Az entente válasza nem rideg visszautasítás.

Lloyd Georg az angol alsóházban, Sonnino az olasz kamarában nyilatkozott a központi hatalmak békeajánlatáról. —

Hiába csapott olyan éktelenül nagy lármát az entente háborúpárti sajtója a központi hatalmak békeajánlata ellen, hiába verte a nagydobot az angol jingosajtó, hogy az ajánlat nem komoly, csak éket akar verni az entente államai közé, tehát visszautasítandó; másként fest a valóság! A következmények mutatják, hogy a központi hatalmak békeajánlata nagyon is komoly, melyet nem lehet könnyedén visszautasítani.

Az entente még vonakodik a zsoldszalhoz ülni, de úgy Lloyd Georg angol miniszterelnök, mint Sonnino olasz külügyminiszter nyilatkozata azt mutatja, hogy a központi hatalmak békeajánlatát nem merték mereven visszautasítani. Ez mindenestre kedvező, biztató jel, hogy a Béke felé közeledik a Háború...

Az entente válasza.

Lloyd George a békéről.

Budapest, december 19. Rotterdamon át késő éjjel érkezett meg Londonból Lloyd Georg angol miniszterelnök válasza a német kancellár beszédére és a központi hatalmak ajánlatára. A választ Lloyd Georg az alsóház mai (keddi) ülésén adta meg az angol közvélemény roppant érdeklődése mellett. Az alsóház délelőtt 3 órakor tartotta ülését és az elnök (speaker) rövid megnyitása után Lloyd Georg emelkedett szólásra és szó szerint a következőket mondta:

— Válaszunkat a német javaslatokra szövetségeseinkkel való teljes egyértelműséggel fogjuk megadni. Mindenki, aki a háborút könnyelműen meg akarja hosszabbítani, ezért a bűnért magára hárítaná a felelősséget, de mindenki, aki a harcot feladná, a nélkül, hogy a célt elérniük volna, személyesen volna felelős ezért a bűnért. A német birodalmi kancellár javaslatának elfogadása azt jelentené, hogy fejünket hurokba tennék. Elégtétel (reparation: e szót használta) nélkül a béke lehetetlen!

A szövetségesek azért mentek bele a háborúba, hogy Európát a porosz katonai kaszt megrohanásától megvédelmezzék. Nekünk ragaszkodni kell azokhoz a teljes értékű garanciákhoz, amelyekkel elérhetjük, hogy ez a kaszt az európai békét soha többé ne zavarja. Mi inkább bizunk rendíthetetlen hadseregünkben,

mint egy megszegett szóban. A szövetségesek néhány nap alatt formális választ adnak.

A Romániával való goromba hiába szerencsétlenség volt, de a legrosszabb esetben is ez csak meghosszabbítja a háborút. Annak megakadályozására, hogy Romániában a helyzet ne rosszabbodjék, erélyes rendszabályokhoz nyult Görögországban, amelyek nézete szerint sikeresek voltak. Anglia elhatározta, hogy elismeri a Venizelos-kormányát. Megvan győződve a végleges győzelemről. Ma ugyanaz a szellem hatja át a nemzetet, mint a hadsereget a fronton.

Sonnino is nyilatkozott.

Zürich, december 19. Az olasz kamarán tegnap (hétfői) ülésén Sonnino külügyminiszter nyilatkozott a központi hatalmak jegyzékéről. Kifejtette, hogy a kamarán azon tagjai, akik a beketárgyalások megindítására vonatkozó javaslatot beadták, abból a feltevésből indultak ki, hogy a kormány szabatos javaslatot kapott. Beszélnek Trentinoról, független Belgiumról, Elzász-Lotharingiáról, Lengyelország visszaállításáról. Hasonlók voltak forgalomban Oroszország intervenciója előtt is. A jegyzéken kívül az entente-hoz más közlés nem érkezett. Még nem közölhet semmit a Németországhoz intézendő válasz szövegéről, mert az még megállapítva nincsen. Beszédét így végezte:

— Mindnyájan kívánjuk a békét, de csak oly alapon, mely biztosítja a béke állandóságát, az igazságos egyensúlyt, a nemzeti elv érvényesülését és a nemzetközi jog szabályainak az emberiség és kultúra jogainak tiszteletben tartását.

Briand a bukás előtt.

Gené, december 19. Párisból jelenti a Journal de Geneve: Briand nem élheti túl mint miniszterelnök a szenátus holnapi (keddi) ülését. Ferry képviselő indítványt nyújtott be a szenátushoz, hogy szállítsák föl a loyális szövetségeseiket, miszerint ha adóktalanul segédkezzenek a francia hadsereg állományának kitöltésében.

(Ez az indítvány a vérben fuldokló Franciaország segélykiáltása.)

Höfer jelentése.

Budapest, december 19. (Keleti harctér.) Mackensen vezértábornagy hadserege: Eszakoláhországban a helyzet általánosságban változatlan. Az utóbbi két nap alatt körülbelül 1000 foglyot szállítottunk be és sok járművet zsákmányoltunk.

József főherceg vezérezredes hadsereg arcvonala: Mesti Canesci szakaszán két erős, tüzérségi előkészítés után megindult ellenséges gyalogsági támadás védőtűzünkben összeomlott.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: Az ellenség tüzérségi tevékenysége helyenként fokozódott.

(Olasz és délkeleti harctér.) Nincs jelentős esemény.

Németország harcai.

Ludendorff első főszállásmester jelentése.

Berlin, december 19. (Nyugati harctér.) Rupprecht trónörökös hadserege: A Somme mindkét partján az ágyú és aknavető tüzelés átmenetileg élénkebb lett. Reimsből északnyugatra és északra visszautítottunk francia osztagokat, amelyek erős tüzérségi előkészítés után árkaik ellen előrenyomultak. A trónörökös hadserege: A Maas keleti partján a tüzérségi harc délután fokozódott. A franciák megtámadták a Fosse erdőt. Az állásaink előtt fekvő Chambrette major közelharc után kezünkön maradt. A támadási arcvonal minden más helyén visszavertük őket.

(Keleti harctér.) Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Naroc-tótól délre és a Tarnopol-Zlocow vasútvonaltól délre a tüzérségi tevékenység időnként fokozódott. József főherceg vezérezredes arcvonala: A Giutin Tomnateken az Erdős-Kárpátokban orosz járőröket, a Vale-tütnai országot mentén pedig egy orosz zászlóalj támadásait vertük vissza.

Mackensen vezértábornagy hadserege: Az utóbbi nap részharcaiban több, mint ezer orosz és román szállítottunk be és sok járművet, nagyjából 1000 zsákmányoltunk. Észak Dobrudzsában az ellenség két kiépített álláson keresztül folytatta visszavonulását észak felé; hadseregünk az alsó Duna felé nyomul előre.

(Macedon arcvonal.) A Struma mentén járőr vállalkozások voltak, amelyek a болгар és oszmán csapatok sikerével végződtek.

A békejavaslat a birodalmi tanácsban.

Pétervár, december 19. Pochrowszky külügyminiszter ugyanazt a kormány-nyilatkozatot olvasta föl a birodalmi tanácsban, mint a dumában. A birodalmi tanács is napirendre tért a békejavaslattal vonatkozó nyilatkozat fölött.

Angol hazugság volt.

Stokholm, december 19. Jólértesült, orosz körök a londoni Reuter-ügynökség azon táviratát, hogy Görögország elítélte az entente ultimátumának feltétlen teljesítését, közönséges hazugságnak bélyegzik. Szó sincs erről, csupán az az igaz, hogy az entente és a görög kormány közt újabb tárgyalások indultak meg.

Elfogyt Venizelisták.

Rotterdam, december 19. Athénből jelent a Daily Chronicle tudósítója, hogy a kormány mintegy 3000 venizelistát hazarülésért letartóztatott. Athénben és a többi városokban már csak két hétre elegendő eleség van.

Az oroszok hátrálnak.

Stokholm, december 19. Pétervárról jelentik, hogy az újabb orosz-oláh offenzíva (?) előkészületeit befejezték. Az oroszok még Réni előtt akarják eldönteni Románia és Besszarábia sorsát. Az orosz vezérkar egész Besszarábiát és a Fekete-tenger partvidékét hadi területnek jelentette ki. Odessa január 1-től megerősített kikötővárosként fog szerepelni.

Szófia, december 19. Dobrudzsában csapataink az ellenség üldözése közben elérték a Babadogh-Ostovo vonalat. Lovasságunk bevonult Babadogh városába. Az oroszok visszavonulásuk folyamán felgyújtották a falvakat. Babadoghban az ellenség a csak némi jelentőséggel bíró épületeket is mind elpusztította. Kelet-oláhországban folytatjuk előnyomulásunkat. A szövetséges csapatok átkeltek a Galvatuinul folyón.

MINDENFÉLE NYOMTATVÁNYT
OLCSÓN ÉS IZLÉSESEN KÉSZIT
A DEBRECENI ÚJSÁG NYOMDÁJA

Ma, Szerdán.
Előadások fél 8 órakor mérsékelt és fél 10 órakor rendes helyárral.

MANCINI
a legújabb mozi esillag főszereplésével.

Hűtlenség iskolája
szerelemi játékok 3 felvonásban.

A csintalan kontess.
vígjátékok 3 felvonásban.

Az ellenzék Tisza ellen. Vita a nádorhelyettes választás előtt.

Budapest, december 19.

Délelőtt 11 órakor folytatta a képviselőház a vitát a nádorhelyettesi állás betöltése és a koronázással kapcsolatos intézkedések körül.

Kállay Ubul kifejti, hogy Khuen is ellentétben áll Tiszával, mert ő se a mindenkori miniszterelnököt kívánja nádorhelyettesül választani.

Batthyány Tivadár gróf: Az ellenzék visszazsorítja minden érzéseit, míg a koronázás le nem folyik. Botrány az, hogy Tisza megakadályozza, hogy a királyi ház egyik tagja, magyar királyi herceg tegye a koronát a király fejére.

— Ne sajtátsák ki a főherceg személyét — szölt közbe Nemes Zsigmond, mire nagy zaj támadt az ellenzéken.

— Ha önök — fordult Batthyány a munkapárt felé — az itteni többségre hivatkoznak Tisza mellett, akkor én husz millió magyarra hivatkozom József király herceg mellett! (Viharos tetszés.)

Németh Károly nagy zajban kifejti, hogy az a nemzet megválasztotta, akit a képviselőház és főrendiház többsége megválaszt a nádorhelyettesi méltóságra. Ha Tisza ellen a véderőjavaslat érdekében kifejtett működését hozzák föl, az események igazolták.

Justh János dr. kifejti, hogy nem az ellenzék jelölte József főherceget, hanem Tisza István önmagát a főherceg ellen.

Nemes Zsigmond: Nem a király kinevezettjét, hanem a többség vezérét választjuk meg.

Apponyi Albert gróf tiltakozik azon otromba vád ellen, mintha az ellenzék taktikázásból vonta volna a dologba József főherceg általánosan tisztelt személyét.

Rakovszky István: A magyar alkotmány ünnepe, a koronázás nem szerepelhet az, aki csak a rombolás művét végezte az alkotmányon. Tisza helyén nem fogadná el azt a méltóságot, melynek elnyerése ilyen megalázó kritikával jár. Tisza eljárása sérti a nemzet és a dinasztia érdekét egyaránt. A főherceg is, Tisza is a harc embere: az egyik a hazáért harcol, a másik a hatalomért. A nemzet és a dinasztia érdeke József főherceg megválasztása, ezért le is adják rá szavazatukat.

Két órai szünet után 4 órakor folytatták az ülést.

Szmrecsányi György felsorolja Tisza bűneit. Nem ősméri Tisza politikai érdekeit a háború alatt sem, ellenben rámutat az áruzsorára és a nagybankok monopóliumára. Kifogásolja az előkészítő munkálatokat. Kéri az igazságügyminisztert, hogy a koronázási aktus minden keretének betöltéséről tegyen a háznak jelentést, hogy minden, illetéktelen beavatkozást visszautasíthassanak.

Balogh Jenő igazságügyminiszter kijelenti, hogy a kormány a részletes programot minden képviselőnek megküldi. Előterjesztést még nem tehet, mert a program nincs készen. Igéri, hogy minden képviselő kívánságát teljesíteni fogja és közmegelegedésre kíván minden kérdést elintézni.

Ezután a vitát Szász Károly alelnök berekesztette. Holnap választják meg a nádorhelyetteset, a bizottságokat, azután rátérnek az interpellációkra.

A 75-ik gy. e. zenekarának nagy simfonikus estélye.

Vasárnap este ritka zenei élvezettel volt része az Arany-Bika szálló dísztermében a 75-ik gy. e. zenekara által megtartott simfonikus hangverseny alkalmából városunk zenekedvő közönségének. A koncerten részt vett báró Mikes Arnoldné sz. Vay grófné zongoraművész is. Ezen estén 25-ödször játszott katonazenekar kísérete mellett, Weber zongora hangversenyt adta elő briliáns játékkal; előadásával a zenekari kíséret finoman egybevegyült. Tökéletes zenei átérzéssel, káprázatos technikájával felejthetlenné tette a koncertet s ellig várjuk az időt, mikor zenei tehetségben ismét gyönyörködhetünk.

A 75-ök zenekara Webeer: Oberon nyitányával kezdte meg a műsort. Zemann kar-nagy kiváló zenei intellektusát érezni lehetett minden ütemnél és az egész estén nyilvánvaló volt az az odaadó gond, amit az előadásokra fordított. Schubert H-moll symphonia oly nagy tetszést aratott, hogy percekig dúló orkányszerű taps reszkettette meg a díszterem falait. Simetania „Moldva” szimfonikus költeményét ez alkalommal halottunk először, amit a karmester szerencsés kezének és gondos vezetésének köszönhető. Wiotti A-moll hegedű concertjét Kratochwil József hegedűművész, ki jelenleg a 75-ik gy. e. zenekaránál teljesít katonai szolgálatot, tökéletes technikával, finom játékkal adta elő. A közönségnek különösen az adagió tetszett, kinek figyelme és kiváló Sewchik tanítvány teljes mértékben lekötötte. Grieg norvégiai zenéje, Darlios Rákóczy-indulója még élénken a publikum fülében zonggett, mikor elhagyta a termet és sajnálta, hogy olyan kiváló karmestertől, mint Zemann és zenekartól, mint a milyen a 75. gy. ezredé, elhagyja városunkat.

Megindult a képvásár.

Sorsolás a tagok számára.

A Müpártoló Egyesület karácsonyi kiállítását, mely a város háza nagytermében naponta, 9—1-ig és 3—6-ig tekinthető meg, állandóan nagyszámú közönség látogatja. De örömmel jelenthetjük azt, hogy a kép-vásárlás is szépen indult. Már több kép megvásárolt, s még több megvétele ügyében folynak a tárgyalások. Maga a müpártoló egyesület is oly öszszeggel kívánja támogatni a kiállító festőket, mint meg szokta.

Ugyanis a tagjai között 1400 koronát sorsol ki azon célból, hogy a nyerő tagok azon képeket vásároljanak. A nyeremények a következő összegek lesznek: 400 K, 300 K, 200 K, 200 K, 150 K. Ezen kívül kisorsol az egyesület egy birtokában levő 200 K értékű Pálffy képet, úgy, hogy összesen 1600 K értékű nyerevényben részesülnek az alkalommal a müpártoló egyesület azon régibb tagjai, kik tagdíj hátralékban nincsenek. De ugyancsak részt vesznek e sorsoláson azok az új tagok is, akik most belépve, a folyó évre járó 5 K tagdíjat be-

URANIA

Szerda Csütörtök
Szeneálós előadások,
Minden előadás zenekar kísérettel

Imádkozik a király
(Die Braut des Reservellentnants)

háborús kép a jelen nagy időkből 4 részben.
Ő felsége I. Ferenc József legmagasabb hozzájárulásával és elismerésével készült filmdráma

A szerelem próbája
nordisk vígjáték 2 részben.

Előadások kezdete fél 8 órakor és fél 10 órakor rendes helyárral.

